

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри туризму та
Країнознавства

Протокол № 1 від “ 28.08 ” 2019 р.

Зав. кафедри



Г.О. Горіна

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«БІЗНЕС-ПРОЕКТУВАННЯ В ТУРИЗМІ»

(заочна форма навчання)

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 4/5/6

Розробник: Ніколайчук О.А.
доц. кафедри туризму та
країнознавства, к.е.н.

2019 – 2020 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни		
	зТУР-15	зТУР-17ск	зТУР-16
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»	Обов'язкова для студентів спец.242 «Туризм»	Обов'язкова для студентів спец.242 «Туризм»
Семестр (осінній / весняний)	Осінній	Осінній	Весняний
Кількість кредитів	4	5	6
Загальна кількість годин	120	150	180
Кількість модулів	2	1	1
Лекції, годин	6	10	10
Практичні / семінарські, годин	8	8	6
Лабораторні, годин	-	-	-
Самостійна робота, годин	106	132	164
Вид контролю	екзамен, курсова робота	екзамен	екзамен

2. Програма дисципліни

Ціль – оволодіння сучасними теоретичними основами та методологією управління проектами в туристичній галузі; відпрацювання навичок та умінь необхідних для того, аби успішно очолювати проектні команди, мотивувати співробітників та посилювати співпрацю для успішного ведення проектів на підприємствах туристичної галузі.

Завдання: аналіз теорій управління проектами на підприємстві, дослідження особливостей бізнес-проекування в туристичній діяльності; обґрунтування необхідності застосування методів управління і планування проектних завдань на рівні туристичних підприємств як інструментарію для успішної реалізації підприємницьких рішень; ознайомлення з процесами, інструментами та документами, що необхідні проектному менеджеру; моделювання ситуацій, практичних завдань та виконання власного проекту для закріплення набутих знань та виявлення проблемних областей та варіантів їх усунення; ознайомлення з програмним забезпеченням управління проектами, що може бути використане на підприємствах туристичної галузі.

Предмет: інструменти та методи побудови бізнес-проектів в туристичній галузі.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

- Тема 1. Бізнес-проекування: сутність, цілі, інформаційне забезпечення
Тема 2. Стадії процесу бізнес-проекування
Тема 3. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-проекту
Тема 4. Туристичне підприємство, продукт (послуга), ринок і конкуренти
Тема 5. Технологія виконання робіт на фазі ініціалізації проекту
Тема 6. Загальна характеристика робіт на фазі розроблення проекту
Тема 7. Планування ресурсів, витрат і проектного бюджету
Тема 8. Оцінка ризиків в туристичному бізнес-проекуванні
Тема 9. Аналіз та прогнозування стану проекту
Тема 10. Презентація та аудит бізнес-проекту в туризмі

3. Структура дисципліни**для студентів 5 курсу напрямку підготовки 6.140103 «Туризм»**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Загальні засади бізнес-проекування в туристичній діяльності					
Тема 1. Бізнес-проекування: сутність, цілі, інформаційне забезпечення	12	0,5	0,5	-	11
Тема 2. Стадії процесу бізнес-проекування	12	0,5	0,5	-	11
Тема 3. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-проекту	13	1	1	-	11
Разом за змістовим модулем 1	37	2	2	-	33
Змістовий модуль 2. Технологія розробки, обґрунтування, презентації та експертизи бізнес-проекту					
Тема 4. Туристичне підприємство, продукт (послуга), ринок і конкуренти	11,5	0,5	1		11
Тема 5. Технологія виконання робіт на фазі ініціалізації проекту	10,5	0,5			10
Тема 6. Загальна характеристика робіт на фазі розроблення проекту	13	1	1		11
Тема 7. Планування ресурсів, витрат і проектного бюджету	14	2	2		10
Тема 8. Оцінка ризиків в туристичному бізнес-проекуванні	11,5	1	0,5		11
Тема 9. Аналіз та прогнозування стану проекту	11,5	0,5	1		10
Тема 10. Презентація та аудит бізнес-проекту в туризмі	11	0,5	0,5		10
Разом за змістовим модулем 2	83	4	6		73
Усього годин	120	6	8		106
Модуль 2					
<i>Курсова робота</i>					

для студентів 3 курсу скороченої форми навчання спец.242 «Туризм»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Загальні засади бізнес-проектування в туристичній діяльності					
Тема 1. Бізнес-проектування: сутність, цілі, інформаційне забезпечення	14	0,5	0,5	-	13
Тема 2. Стадії процесу бізнес-проектування	14	0,5	0,5	-	13
Тема 3. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-проекту	15	1	1	-	13
Разом за змістовим модулем 1	43	2	2	-	39
Змістовий модуль 2. Технологія розробки, обґрунтування, презентації та експертизи бізнес-проекту					
Тема 4. Туристичне підприємство, продукт (послуга), ринок і конкуренти	16	1	1		14
Тема 5. Технологія виконання робіт на фазі ініціалізації проекту	14	1			13
Тема 6. Загальна характеристика робіт на фазі розроблення проекту	16	1	1		14
Тема 7. Планування ресурсів, витрат і проектного бюджету	18	2	2		14
Тема 8. Оцінка ризиків в туристичному бізнес-проектуванні	15,5	1	0,5		14
Тема 9. Аналіз та прогнозування стану проекту	14	1	1		12
Тема 10. Презентація та аудит бізнес-проекту в туризмі	13,5	1	0,5		12
Разом за змістовим модулем 2	107	8	6		93
Усього годин	150	10	8		132

для студентів 4 курсу спец.242 «Туризм»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Загальні засади бізнес-проектування в туристичній діяльності					
Тема 1. Бізнес-проектування: сутність, цілі, інформаційне забезпечення	17	0,5	0,5	-	16
Тема 2. Стадії процесу бізнес-проектування	17	0,5	0,5	-	16
Тема 3. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-проекту	17,5	1	0,5	-	16
Разом за змістовим модулем 1	51,5	2	1,5	-	48
Змістовий модуль 2. Технологія розробки, обґрунтування, презентації та експертизи бізнес-проекту					
Тема 4. Туристичне підприємство, продукт (послуга), ринок і конкуренти	18,5	1	0,5		17
Тема 5. Технологія виконання робіт на фазі ініціалізації проекту	17	1			16
Тема 6. Загальна характеристика робіт на фазі розроблення проекту	18,5	1	0,5		17
Тема 7. Планування ресурсів, витрат і проектного бюджету	20,5	2	1,5		17
Тема 8. Оцінка ризиків в туристичному бізнес-проекуванні	18,5	1	0,5		17
Тема 9. Аналіз та прогнозування стану проекту	18	1	1		16
Тема 10. Презентація та аудит бізнес-проекту в туризмі	17,5	1	0,5		16
Разом за змістовим модулем 2	128,5	8	4,5		116
Усього годин	180	10	6		164

4. Теми семінарських занять

для студентів 5 курсу напряму підготовки 6.140103 «Туризм» та 3 курсу скороченої форми навчання спец.242 «Туризм»

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Семінар – розгорнута бесіда Основні засади бізнес-проектування в туристичній діяльності	2
2	Семінар з виконанням практичних завдань Туристичне підприємство. Загальна характеристика робіт на фазі розроблення проекту	2
3	Особливості ресурсного обґрунтування туристичного бізнес-проекту	2
4	Семінар з виконанням практичних завдань Аналіз та прогнозування стану й ризиковості проекту. Організація проведення презентації туристичного бізнес-проекту	2
Всього		6

для студентів 4 курсу спец.242 «Туризм»

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Семінар – розгорнута бесіда Основні засади бізнес-проекування в туристичній діяльності	2
2	Семінар з виконанням практичних завдань Особливості розробки та ресурсного обґрунтування туристичного бізнес-проекту	2
3	Семінар з виконанням практичних завдань Аналіз та прогнозування стану й ризиковості проекту. Організація проведення презентації туристичного бізнес-проекту	2
Всього		6

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.
4. Підготувати демонстраційний матеріал щодо презентації власного туристичного бізнес-проекту за наступною схемою: характеристика підприємства та опис продукту (послуги); аналіз ринку та конкурентного середовища; маркетинговий план; план надання туристичних послуг; організаційний план; фінансовий план; узагальнюючі висновки щодо ефективності бізнес-проекту.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема семінарських (практичних) занять	Кількість годин самостійної роботи	Форми самостійної роботи	Засоби діагностики
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Загальні засади бізнес-проекування в туристичній діяльності	33*/39**/ 48***	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: сутність бізнес-проекування та призначення бізнес-плану; цілі розробки бізнес-проекту та його інформаційне забезпечення, характеристики початкової, підготовчої, основної стадій бізнес проекту, загальна структура бізнес-проекту; логіка розробки бізнес-проекту; вимоги до стилю написання та оформлення бізнес-проекту Джерело [1-6;8; 11;12; 13;15; 16]. 2. Самоперевірка знань шляхом тестування на знання термінів і базових понять з бізнес-проекування	Тестування
1	2	3	4

Змістовий модуль 2. Технологія розробки, обґрунтування, презентації та експертизи бізнес-проекту	<p>73*/93** /116***</p>	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: характеристика, місія, цілі та стратегія розвитку туристичного підприємства; характеристика туристичних послуг; дослідження та аналіз ринків збуту туристичних послуг; конкурентне середовище та конкурентні переваги; цілі та логіка розробки маркетинг-плану; сутність, складові елементи та особливості застосування маркетинг-плану в туристичному бізнесі; етапи процесу формулювання цілей маркетингової діяльності туристичного підприємства; етапи формування політики ціноутворення; стратегія збуту та реалізації послуг туристичного підприємства; розробка рекламної компанії; зміст і складові виробничого плану; розрахунок потреби в матеріальних ресурсах та виробничих запасах; визначення потреби в кадрах; планування туристичних витрат; потреба в додаткових інвестиціях; цілі і структура організаційного плану; зміст і технологія розробки фінансового плану; визначення розміру необхідних додаткових фінансових ресурсів; план доходів і видатків; план руху готівки; плановий баланс; очікувані фінансові коефіцієнти; оцінка ефективності інвестицій за моделлю дисконтованих грошових потоків; бюджетна та суспільна економічна ефективність бізнес-плану; цілі, логіка розробки та структура розділу бізнес-проекту «Оцінка ризиків»; типи можливих ризиків; способи реагування на загрози для бізнесу; аналіз критичних точок бізнес-проекту; розрахунок основних фінансово-економічних коефіцієнтів проекту; термін окупності бізнес-проекту в туризмі; якість розробки бізнес-плану; релевантність інформації; управлінське консультування; експертна модель; передекспертна самооцінка; мета, зміст, ключові питання, форми проведення та способи підвищення ефективності презентації Джерело [1-3;5-8; 10-12;13; 16].</p> <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Підготовка індивідуального завдання</p>	<p>Тестування, виконання індивідуального завдання</p>
Разом	<p>106*/ 132**/ 164***</p>		

* для студентів 5 курсу напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

** для студентів 3 курсу скороченої форми навчання спец.242 «Туризм»

*** для студентів 4 курсу спец.242 «Туризм»

7. Результати навчання

1	Знання сутності бізнес-планування, його цілей, інформаційного забезпечення, основних стадій і логіки розробки
2	Знання методичних підходів до розробки окремих розділів бізнес-проекту
3	Уміння обґрунтовувати бізнес-проект туристичного підприємства
4	Уміння визначити свою роль в проекті та відповідальності за нього, отримувати очікувані результати на практиці
5	Уміння самостійно управляти будь-яким проектом, та зробити його максимально ефективним
6	Уміння координувати дії виконавців на всіх етапах проекту
7	Уміння проводити презентацію та аудит бізнес-проекту

8. Розподіл балів, які отримують студенти впродовж семестру

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	50	100
15	20	15		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

9. Методичне забезпечення

Електронний конспект лекцій, методичні вказівки з вивчення дисципліни, комплекти індивідуальних завдань, навчальна та наукова література, нормативні документи.

10. Рекомендована література

Основна

1. Алієна-Барановська В.М. Міжнародний туризм: навчальний посібник-довідник / В. М. Алієна-Барановська, І. І. Дахно. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 344 с.

2. Бабарицька В Менеджмент туризму. Туроперайтинг. Понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення турпродукту: навчальний посібник / В Бабарицька, О. Малиновська. – 2-ге вид., перероб. та доп.. – К.: Альтерпрес, 2008. – 288 с.

3. Балашова Р.І. Організація діяльності туристичного підприємства: навчальний посібник / Р. І. Балашова – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 184с.

4. Бізнес-планування: конспект лекцій / С.В. Волошина; ДонНУЕТ. – Кривий Ріг, 2016. – 64 с.

5. Веретенников, В. І. Управління проектами : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл [Текст] / В. І. Веретенников, Л. М. Тарасенко. - К.: Центр навчальної літератури, 2006 -280 с.

6. Любіцева О.О. Методика розробки турів: навчальний посібник / О. О. Любіцева. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Альтерпрес, 2008. – 300 с.

7. Методичні рекомендації з розроблення бізнес-плану підприємств: Наказ Міністерства економіки України від 06.09.2006 р. №290 [Електронний ресурс] // Режим доступу: www.me.gov.ua

8. Методичні рекомендації з розробки бізнес-планів інвестиційних проектів: Наказ Державного агентства України з інвестицій та розвитку від 31.08.2010 р. №73 [Електронний ресурс] // Режим доступу: www.search.ligazakon.ua

9. Васильців Т.Г. Бізнес-планування: навч. посіб. / Т.Г. Васильців, Я.Д. Качмарик, В.І. Блонська та ін. – К.: Знання, 2013. – 207 с.

10. Кіптенко В.К. Менеджмент туризму: підручник / В. К. Кіптенко. – К.: Знання, 2010. – 502 с.

11. Кіптенко В.К. Менеджмент туризму: підручник / В. К. Кіптенко. – К.: Знання, 2010. – 502 с.

12. Кох, Дж. Международные требования к компетентности специалистов по управлению проектами: IPMA Competence Baseline (ICB), версия 3.0 [Текст] / Д. Кох, Г. Кнопфель// Управление проектами и программами. - 2006. - № 3

13. Кучеренко В.Р. Бізнес-планування фірми: навч. посіб. / В.Р. Кучеренко, В.А. Карпов, О.С. Маркітан. – К.: Знання, 2006. – 424 с.

14. Македон В.В. Бізнес-планування: навч. посіб. / В.В. Македон. - К.: ЦУЛ, 2009. - 236с.

15. Мальська М.П. В.В. Худо. Туристичний бізнес: теорія та практика: підручник / М. П. Мальська; Худо. – 2-ге вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 368 с.

16. Мальська М.П. Організація та планування діяльності туристичних підприємств: теорія та практика: навчальний посібник / М. П. Мальська, О. Ю. Бордун. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 248 с.

17. Мельниченко С.В. Менеджмент підприємства туристичної індустрії: опорний конспект лекцій: навчально-методичне видання / С. В. Мельниченко, Н. І. Ведмідь; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України; Київський національний торговельно-економічний університет; Кафедра готельно-ресторанного та туристичного бізнесу. – К.: КНТЕУ, 2011. – 47 с.

18. Ноздріна, Л. В. Управління проектами [Текст] / Л. В. Ноздріна, В. І.

Ящук. - К.: ЦУЛ, 2010 -432 с

19. Покропивний С.Ф. Бізнес-план: технологія розробки і обґрунтування: навч. посіб. / С.Ф. Покропивний, С.М. Соболев, Г.О. Швиданенко та ін. - К.: КНЕУ, 2006. – 379 с.

20. Трілленберг, В. Проектний менеджмент. Конспект лекцій і семінарів [Текст] / В. Трілленберг. - Тернопіль: Економічна думка, 2001. - 95 с.

21. Управління бізнес-процесами в туризмі [Текст]: монографія / С. В. Мельниченко, К. А. Шеєнкова ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. - 263 с.

22. Цьохла С.Ю. Обґрунтування та експертиза бізнес-проектів: навч. посіб. / С.Ю. Цьохла, Т.В. Кожемякіна, С.В. Волошина та ін. – Сімферополь: ДІАЙПІ, 2011. – 400с.

23. Шапиро, В. Д. Управление проектами [Текст] / В. Д. Шапиро, М. И. И. - М.: Омега-Л, 2004. – 664с.

Допоміжна

24. Горіна Г.О. Оцінка конкурентоспроможності регіонів світу у секторі подорожей і туризму // Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. Серія : Економічні науки : наук. журн. / Донец. нац. ун-т екон. і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – Донецьк, 2015

25. Горіна Г. О. Оцінка ефективності стратегій розвитку міжнародних готельних мереж // Ученые записки Крымского инженерно-педагогического университета. Выпуск 37. Экономические науки, 2012. – с.58-62.

26. Барроу К. Бізнес-план: практ. посіб. / К. Барроу, П. Барроу, Р. Браун. – К.: Знання, 2005. – 434 с.

27. Бринк И.Ю. Бизнес-план предприятия. Теория и практика: учеб. / И.Ю. Бринк, Н.А. Савельева. – Ростов-на Дону: Феникс, 2003. – 384 с.

28. Кучеренко, В. Р. Управління проектами в підприємницьких структурах [Текст] / В. Р. Кучеренко, Е. А. Кузнецов. - Х. : Бурун Книга, 2010. -272 с.

29. Локк, Д. Основы управления проектами [Текст] / Д. Локк. - М.: НИРРО, 2004. - 253 с.

30. Лысаков, А. В. Договорные отношения в управлении проектами [Текст] / А. В. Лысаков, Д. А. Новиков. - М ИПУ РАН 2004. - 100 с.

31. Тарасюк Г.М. Бізнес-план: розробка, обґрунтування та аналіз: навч. посіб. / Г.М. Тарасюк. – К.: Каравела, 2006. – 280 с.

Інформаційні ресурси

32. Українська Асоціація Управління Проектами "УКРНЕТ"
<http://upma.kiev.ua>

33. Портал путешествий [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
www.travel.ru

34. Украинская туристическая информационная система [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.utis.com.ua

35. Flights, Hotels, Holiday Package, Cruises [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www/ travel.ru](http://www/travel.ru)

36. Tourism Highlights. 2016 Edition [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.unwto.org.

37. Travel Leisure. Plan Your Getway Vacation Today [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www,reiseburo,ru/home/leisure/railcruises](http://www.reiseburo.ru/home/leisure/railcruises)

38. Travel and Tourism economic impact / World travel and tourism council [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www/wttc/org/eng/Tourism Research/Tourism_Economic_Research/CountryReports/Ukraine_/](http://www/wttc.org/eng/Tourism_Research/Tourism_Economic_Research/CountryReports/Ukraine_/).

39. UNWTO. World Tourism Barometer. Committed to Tourism, Travel and the Millennium Development Goals [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.world-tourism.org

40. Міжнародна Асоціація Управління проектами (Швейцарія) <http://www.ipma.ch/>

41. Інститут управління проектами (США) <http://www.pmi.org/>

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри

Г.О. Горіна

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН З ДИСЦИПЛІНИ**напряму підготовки 6.140103 «Туризм»**

№	Назва змістового модулю	Кількість годин за видами занять та період вивчення дисципліни						Дата поточного контролю
		Лекції		Практичні		Самостійна робота		
		год.	дата	год.	дата	год.	дата	
1	Змістовий модуль 1. Загальні засади бізнес-проектування в туристичній діяльності	2	вересень 2019 року	2	вересень 2018 року	33	жовтень 2018 року	24.11.2019 р.
2	Змістовий модуль 2. Технологія розробки, обґрунтування, презентації та експертизи бізнес-проекту	4		6		73	Листопад-Грудень 2018 року	26.12.2019 р.
3	Індивідуальне завдання							04.01.2020 р.

спец.242 «Туризм» скороченої форми навчання

№	Назва змістового модулю	Кількість годин за видами занять та період вивчення дисципліни						Дата поточного контролю
		Лекції		Практичні		Самостійна робота		
		год.	дата	год.	дата	год.	дата	
1	Змістовий модуль 1. Загальні засади бізнес-проектування в туристичній діяльності	2	жовтень 2019 року	2	жовтень 2019 року	39	Лютий 2019 року	28.02.2019 р.
2	Змістовий модуль 2. Технологія розробки, обґрунтування, презентації та експертизи бізнес-проекту	8		6		93	Березень-квітень 2019 року	20.01.2020 р.
3	Індивідуальне завдання							22.01.2020 р.

спец.242 «Туризм»

№	Назва змістового модулю	Кількість годин за видами занять та період вивчення дисципліни						Дата поточного контролю
		Лекції		Практичні		Самостійна робота		
		год.	дата	год.	дата	год.	дата	
1	Змістовий модуль 1. Загальні засади бізнес-проектування в туристичній діяльності	2	січень 2020 року	1,5	січень 2020 року у	48	Лютий - березень-2020 року	28.02.2019 р.
2	Змістовий модуль 2. Технологія розробки, обґрунтування, презентації та експертизи бізнес-проекту	8		4,5		116	квітень - травень 2019 року	11.05.2020 р.
3	Індивідуальне завдання							15.05.2020 р.